

Nesto o pravima i obavezama ugovaraca >>....(-generlni ugovor) opijuje sve detalje sporazuma

-Odredbom **člana 198.** Zakona o radu data je mogućnost poslodacu da može za obavljanje privremenih i povremenih poslova da zaključi ugovor sa licem koje je član omladinske ili studentske zadruge i koje nije starije od 30 godina...(pogledaj pojedinačni ugovor)

-Poslodavac može radno da angažuje zadrugara omladinske, odnosno studentske zadruge, pod uslovom da ima **uput od zadruge** za rad kod poslodavca ili se zaključuje ugovor između zadruge i poslodavca kojim se utvrđuju obaveze, prava i uslovi rada člana zadruge.

-Poslodavac i zadruga samostalno se opredeljuju da li će pre upućivanja omladinca na rad kod poslodavca zaključiti ugovor ili će zadruga samo dati uput. **Bez obzira koji je akt osnov za radno angažovanje, isti mora da sadrži osnovne elemente ugovora , obaveze i prava poslodavca i zadrugara i uslove rada koje je poslodavac dužan da obezbedi zadrugaru za vreme radnog angažovanja .**

Vazno obavestjenje - za poslodavce...obavezna evidencija za obrazac PPP PD od 01.01.2014 god..>>>

Obaveze Poslodavca, gde zadrugar radi;

- da zakljuci pojedinačni ugovor o privremenim poslovima sa zadrugarom,
- da evidentira radni ucinak radnika na (obrascu uputa) ili grupnom obracunskom listu i da uplati ugovorenu cenu rada zadruzi,koja je isplatilac zarade,
- da rukovodi pricesom rada i vrsi neposredni nadzor nad radnicima u svom radnom okruzenju,
- da obezbedi opremu i sredstva za rad i mere zastite na radu u skladu sa zakonom,
- da postuje minimalne osnovice zarade na koje se placaju soc.doprinosi.,
- da postuje rokove za overu uputa I prijem posla iz ugovora o poslovnoj saradnji,

Prema Zakonu o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS", br. 101/2005), za bezbednost na radu odgovoran je poslodavac u cijem radnom okruzenju se radovi izvode, koji je po zakonu obavezan da preduzme sve mere radi obezbeđenja i zaštite života i zdravlja zaposlenih.

U slučaju povrede na radu, povrednu listu popunjava poslodavac-rukovodilac , kod koga se povreda dogodila. (izvestaj o povredi)

Poslodavac zadruzi uplaćuje naknadu za rad u bruto iznosu (po cenovniku zadruge) i taj iznos predstavlja prihod zadruge i zadrugara. Iz ostvarenog bruto prihoda koji pripada zadrugaru, zadruga obračunava i uplaćuje zakonske obaveze i to:porez na dohodak građana, doprinose za socijalno osiguranje i obračunava neto iznos za isplatu zadrugaru.

Sredstva ostvarena radom zadrugara, koja poslodavac uplaćuje zadruzi u bruto iznosu sastoje se od:

- 1)neto zarade, odnosno naknade za rad zadrugara,
- 2) sredstva za troškove poslovanja i druge zajedničke potrebe (clanski doprinos)
- 3) sredstva za plaćanje poreza, doprinosa i drugih javnih obaveza .

Obaveze zadruge koja upucuje zadrugaru je :

- da vrsi selekciju i regrutovanje kandidata po zahtevu korisnika usluge-narucioca,
- da oglasava potrebe za kadrovima,vrsi razgovor sa kandidatima i testiranje ,po potrebi...
- da vodi knjigu zadrugara,pristupanje I registraciju clanova zadruge ,
- da je cuva dokumentaciju u skladu sa Zakonom,,
- da izdaje upute za rad(nalog),sastavlja racune za usluge zadrugara , (izlazne fakture),

- da vrši isplatu naknade za rad zadrugaru i obračun zakonskih obustava ,
- da vrši plaćanje poreza na dohodak građana I dr., podnosi pojedinačne poreske prijave,
- da vrši plaćanje socijalnih doprinosa u skladu sa Zakonom,
- da vrši prijavu i odjavu zadrugara na obavezno osiguranje kod državnih fondova,
- da vodi PDV evidenciju
- da vodi radne i evidencije zarade , izdaje potvrde ,
- da izdaje potvrde o ostvarenom stazu osiguranja , podnosi M-4 obrazac kod nadležnog fonda PIO o uplaćenom stazu osiguranja,
- da predstavlja zadrugare ,vrši zastupanje zadrugara u sporovima,
- da kreira poslovnu ponudu prema poslodavcima ,
- i vodi druge knjigovodstvene evidencije ...

Prava zadrugara za vreme rada.

- pravo na naknadu za rad I dr. troškove u vezi sa radom,
- pravo na zaštitu na radu I uslove za bezbedan rad,
- pravo na obavezno socijalno osiguranje za slučaj povrede na radu ili profesionalnog oboljelja.
- pravo na zdravstvenu zaštitu po osnovu uplaćenih doprinosa ,odnosno **penzijski staz za lica koja nisu na školovanju ili su starija od 26 godina** i koja se prijavljuju na obavezno soc.osiguranje , od strane zadruge, za period proveden na radu u skladu sa Zakonom.

-Obavljanje poslova preko omladinske zadruge je rad van radnog odnosa.

pa se time prava zadrugara ne mogu u svemu poistovetiti sa svim pravima radnika zaposlenih u radnom odnosu.

socijalno osiguranje za lica na školovanju do navršениh 26 god. (Učenici I student)

Lica koja obavljaju privremene i povremene poslove preko omladinske ili studentske zadruge **imaju pravo na osiguranje za slučaj povrede na radu** i profesionalnog oboljelja, **odnosno prava za slučaj invalidnosti i telesnog oštećenja** prouzrokovanog povredom na radu ili profesionalnom bolešću (član 4. stav 1. tačka 2) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i (član 8. stav 1. tačka 11) Zakona o zdravstvenom osiguranju. Ukoliko dođe do povrede ili invalidnosti, ova lica mogu ostvariti prava koja pripadaju osiguraniku po osnovu preostale radne sposobnosti, a po osnovu telesnog oštećenja pravo na novčanu naknadu.

Osnovicu na koju se plaća doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje čini ugovorena naknada po stopi od 4% za PIO i 2% za zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalnog oboljelja. (**za studente I lica na školovanju do 26 god.starosti**)

Porez na dohodak građana za učenike I studente:

Na prihod koji ostvari član zadruge plaća se (član 85. Zakona o porezu na dohodak građana):

- porez na druge prihode po stopi od 20%
- osnovica za obračun poreza je bruto prihod umanjen za normirane troškove (20%)
- obračunati porez se umanjuje za 40%.

Za lica koja nisu na školovanju ili su starija od 26godina (nezaposleni osiguranici),

placaju se doprinosi po sledecim stopama ;>>za PIO 26% I zdravstvo 10.3% I nezaposlenost 1.5% ,od svake ugovorene bruto osnovice , a vreme provedeno na radu im se racuna u penzijski staz.

Porez na dohodak građana po stopi od 10% na bruto osnovicu zarade nezaposlenih osiguranika, koji nisu na školovanju ili su stariji od 26 god. (, posle izmene stope od 30 maja 2013 g.)

- ***Da li omladinska zadruga ima obavezu obračunavanja PDV po nekom osnovu?***
Omladinska zadruga ako je registrovana kao poreski obveznik od 1.01.2005. godine treba da obračunava **PDV na clanski doprinos (proviziju zadruge)**

Zadruga naplaćuje celokupan bruto iznos, ***ali u poresku osnovicu za PDV***, u skladu sa članom 17. stav 3. tačka 2. zakona, ***ne ulazi*** ostvarena neto zarada i obaveze za poreze i doprinose koje zadruga plaća u ime i za račun zadrugara u korist javnih prihoda. ***(misljenje ministarstva, tumacenje utvrđivanja osnovice za PDV)..>>***